

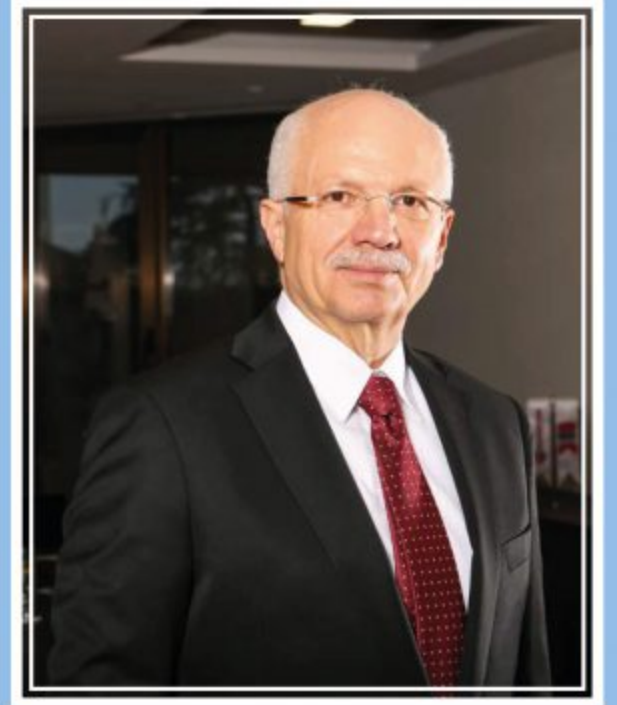
ELEKTRİKLİ ARAÇLAR VE TEDARİK ZİNCİRİ ÜZERİNE AYKIRI BİR DENEME

Ömer Haluk TURANLI, Ünsped

**“Satınalmanın Yapısı
Çok Esnek Olmayı ve
Hızlı Aksiyon Almayı Gerektiriyor”**

Vildan KUMRULU, Polifarma ilaç

**“Tedarik Zincirimiz,
Güvenilirliği, Çevikliği ve
Uyum Sağlama Yeteneğiyle
Başarılı Bir Testten Geçti”**

Haluk Yıldız, Kastamonu Entegre

**“Tedarikçi Müşteri Seçiyor.
Alıcılar Ürün Bulamıyor”**

Prof. Dr. Murat ERDAL

**Tedarik Zincirinde
Dış Kaynak Kullanımı**

Barış SARIGÜL

**Dış Ticarete Döviz
Transferleri ve Tilkiler**

Reşat BAĞCIOĞLU

**Kamu İhalelerinde
2020 Yılı Panoraması**

Mehmet ATASEVER

Mehmet ATASEVER
Bürokrat, KİK Eski Üyesi, Akademisyen
mhatasever@gmail.com
Mehmetatasever.org

KAMU İHALELERİNDE 2020 YILI PANORAMASI

Dünya Sağlık Örgütü tarafından Çin Halk Cumhuriyeti'nin Wuhan eyaletinde başlayıp bütün Dünyaya yayılan Corona virüsünün oluşturduğu hastalık nedeniyle 30 Ocak 2020 tarihinde, "Uluslararası Düzeyde Halk Sağlığı Acil Durumu (Public Health Emergency of International Concern)" ilan edilmiştir. Dünya Sağlık Örgütü, 11 Şubat 2020 tarihinde de yeni Corona virüsü hastalığını "COVID-19" olarak isimlendirmiş, 11 Mart 2020'de ise COVID-19'u pandemik bir hastalık olarak ilan etmiştir.

Bütün bu yaşananlar Dünya'da ekonomik ve sosyal hayatı oldukça derinden etkilemiş ve birçok sektörde işlerin tamamen veya çok büyük ölçüde durmasına yol açmıştır. Özellikle tedarik yönetimi en çok etkilenen alanların başında gelmektedir. Birçok sektöründe Covid-19 pandemisi nedeniyle tedarik sisteminin işleyişinde önemli değişiklikler yaşanmış ve halen devam etmektedir.

Bu çalışmamızla Türkiye'de Covid-19 pandemisinin etkisi altında geçen 2020 yılında kamu alımlarının panoramasını çıkarmaya ve son 3 yıllık kamu alımlarını analiz etmeye çalışacağız.

Tablo 1. Türkiye'de 4734 Kapsamında (İstisnalar Dâhil) Sonuçlanan İhale Bilgileri (2018-2020 Yılları)

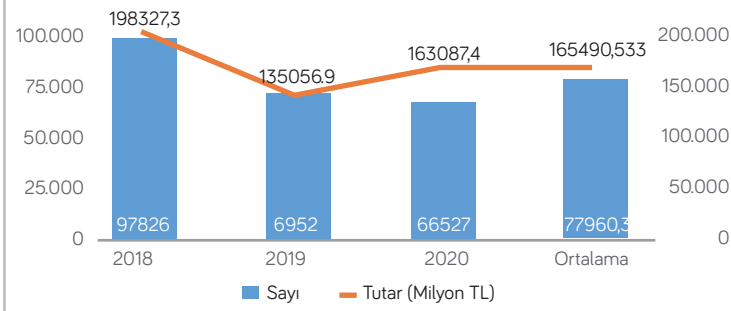
YIL	SAYI	TUTAR (Milyon TL)	ADARE SAYISI	SÖZLEŞME SAYISI	YÜKLENİCİ SAYISI
2018	97826	198.327	10.769	144.605	46.149
2019	69528	135.057	9.524	114.366	37.382
2020	66527	163.087	8.923	104.213	37.758
Ortalama	77.960	165.491	9.739	121.061	40.430

Kaynak: Kamu İhale Kurumu

Türkiye'de kamu alımlarında istisna usulleri dâhil 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu çerçevesinde son 3 yılda ortalama olarak tutan 165,5 Milyar TL civarında olan ihale sonuçlandırılmıştır. Bunların

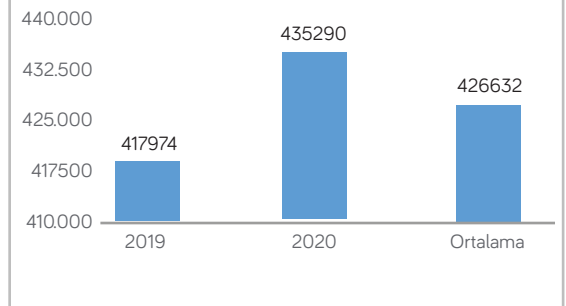
dışında yüzbinlerce doğrudan temin işlemi, DMO vb. ihale dışı yöntemler ile alınanlar ile beraber toplamda 200 Milyar TL'yi aşan bir harcamanın olduğu tahmin edilmektedir.

Grafik 1. Türkiye'de 4734 Kapsamında (İstisnalar Dâhil) Sonuçlanan İhale Bilgileri (2018-2020 Yılları)

Kaynak: Kamu İhale Kurumu

Grafik 2. Grafik 2. Kamu Kurumları Doğrudan Temin Sayıları (2019-2020)

Kaynak: Kamu İhale Kurumu

Türkiye'de kamu alımları ile ilgili son 2 yılda ortalama olarak 430.000 civarında doğrudan temin

işlemi yapılmıştır. 2020 yılında 2019 yılına göre; doğrudan temin sayısı %4,3 civarında artmıştır.

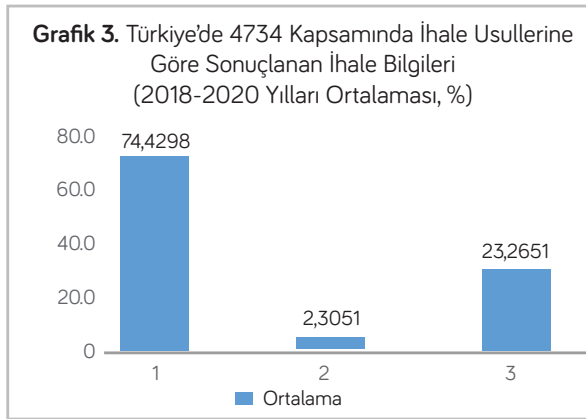
Tablo 2. Türkiye'de 4734 Kapsamında İhale Usullerine Göre Sonuçlanan İhale Bilgileri (2018-2020 Yılları)

YIL	Açık İhale		Belli İstekliler Arasında İhale		Pazarlık Usulü İhale		Toplam
	Tutar (Milyon TL)	%	Tutar (Milyon TL)	%	Tutar (Milyon TL)	%	Tutar (Milyon TL)
2018	130.509	74,6	7.131	4,1	37.350	21,3	174.990
2019	88.729	75,8	2.103	1,8	26.157	22,4	116.988
2020	104.845	73,1	803	0,6	37.795	26,3	143.443
Ortalama	108.028	74,4	3.346	2,3	33.767	23,3	145.140

Kaynak: Kamu İhale Kurumu

Türkiye'de 2020 yılında 4734 kapsamında ihale usullerine göre (istisnalar hariç) sonuçlanan kamu alımlarının %73,1'i açık ihale usulü ile %26,3'ü

pazarlık usulü ile yapılmıştır. Belli istekliler arasına ihale usulü ile yapılanların oranı sadece %0,6'dır.

Kaynak: Kamu İhale Kurumu

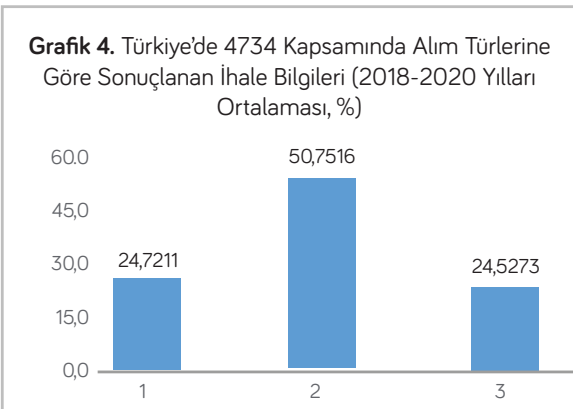
Türkiye'de son üç yılın ortalamasına göre 4734 kapsamında ihale usullerine göre (istisnalar hariç) sonuçlanan kamu alımlarının %75'e yakını açık ihale usulü ile %23'ünden fazlası pazarlık usulü ile yapılmıştır. Belli istekliler arasına ihale usulü ile yapılanların oranı sadece %2,3'dür.

Tablo 3. Türkiye'de 4734 Kapsamında Alım Türlerine Göre Sonuçlanan İhale Bilgileri (2018-2020 Yılları)

YIL	Mal Alımları		Yapım İşleri		Hizmet Alımları		Toplam
	Tutar (Milyon TL)	%	Tutar (Milyon TL)	%	Tutar (Milyon TL)	%	Tutar (Milyon TL)
2018	33.312	19,0	101.094	57,8	40.584	23,2	174.990
2019	34.818	29,8	50.263	43,0	31.907	27,3	116.988
2020	39.511	27,5	69.626	48,5	34.306	23,9	143.444
Ortalama	35.880	24,7	73.661	50,8	35.599	24,5	145.141

Türkiye'de 2020 yılında 4734 kapsamında ihale usullerine göre sonuçlanan (istisnalar hariç) kamu alımlarının TL tutar olarak %27,5'i mal alımı,

%48,5'i fazlası yapım işi ve %23'9'u ise hizmet alımlarından oluşmuştur.

Kaynak: Kamu İhale Kurumu

Türkiye'de son üç yılın ortalamasına göre 4734 kapsamında ihale usullerine göre (istisnalar hariç) sonuçlanan kamu alımlarının TL tutar olarak %24,7'si mal alımı, %50,8'i yapım işi ve %24,5'i ise hizmet alımlarından oluşmuştur.

Sonuç olarak Covid-19 pandemisinin etkisi altında geçen 2020 yılında 2019 yılına göre; kamu alımlarında çok büyük değişiklikler yaşanmamıştır. Pazarlık usulü ile yapılan ihale tutarlarında artış, açık ihale ve belli istekliler arasına ihale usulü ile yapılan ihalelerde ise azalış yaşanmıştır.